

Liberalizarea, la final?

Efecte și provocări

2017

Conferința
Anuală
AFEER

Ediția a III-a

15 noiembrie 2017

JW Marriott Bucharest Grand Hotel

Parteneri:

CEZ ROMÂNIA

gen-i

Parteneri media:

telegroșici

FOCUS
ENERGIE

INVEST
Energy

THE DIPLOMAT

Propunere pentru Directiva Parlamentului European și a Consiliului privind regulile comune pentru piața internă de energie electrică (revizuire)

Secretariatul general al Consiliului,

Brussels 31 octombrie 2017

Dana Cănea,
AFEER

PRINCIPALELE AMENDAMENTE

• **'microenterprise'** means an enterprise which employs fewer than 10 persons and whose annual turnover and/or annual balance sheet total does not exceed EUR 2 million;

'small enterprise' means an enterprise which employs fewer than 50 persons and whose annual turnover and/or annual balance sheet total does not exceed EUR 10 million;

"microîntreprindere" înseamnă o întreprindere care angajează mai puțin de 10 persoane și a cărei cifră de afaceri anuală și / sau un bilanț anual total nu depășește 2 milioane EUR;

"întreprindere mică" înseamnă o întreprindere care angajează mai puțin de 50 de persoane și a cărei cifră de afaceri anuală și / sau un bilanț anual total nu depășește 10 milioane EUR;

(Nota: la data prezentării nu există o traducere autorizată în limba română a propunerii de Directivă)

PRINCIPALELE AMENDAMENTE

'**active customer**' means a final customer or a group of jointly acting final customers who consume or store [] electricity generated on the same site or sells electricity [], including through [] electricity undertakings market participants engaged in aggregation, or participate in demand response or energy efficiency schemes provided that these activities do not constitute their primary commercial or professional activity

"**client activ**" înseamnă un client final sau un grup de clienți finali care acționează în comun care consumă sau stochează energia electrică produsă pe același amplasament sau care vinde energie electrică, inclusiv prin intermediul participanților la piață angajați în agregare, sau participa la sistemele de răspuns la cerere sau la schemele de eficiență energetică cu condiția ca aceste activități să nu constituie principala lor activitate comercială sau profesională

PRINCIPALELE AMENDAMENTE

'organised **electricity markets**' shall include over-the-counter markets and electricity exchanges for trading energy, capacity, balancing and ancillary services in all timeframes, including forward, day-ahead and intra-day markets:

'**market participant**' means a natural or legal person buying, selling or generating electricity, engaging in aggregation demand response or storage services, including the placing of orders to trade, in one or more electricity markets including balancing energy markets;

"**Piețele organizate de energie electrică**" includ piețele extrabursiere și bursele de energie electrică pentru tranzacționarea energiei, a capacității, a echilibrării și a serviciilor auxiliare în toate intervalele de timp, inclusiv piețele forward, ziua următoare și intra-zilnică:

"**participant la piață**" înseamnă o persoană fizică sau juridică care cumpără, vinde sau produce energie electrică, se implica în servicii de agregare sau de stocare, inclusiv plasează ordine de tranzacționare, pe una sau mai multe piețe de energie electrică, inclusiv pe piețele de energie de echilibrare;

PRINCIPALELE AMENDAMENTE

. [] **'aggregation'** means a function taken by a natural or legal person [] that combines multiple customer loads or generated electricity for sale, for purchase or auction in any [organised] electricity market

. **'independent aggregator'** means [] a market participant that performs aggregation that is not affiliated to its customer's [a] supplier [];

. **"agregare"** înseamnă o funcție îndeplinită de o persoană fizică sau juridică [] care combină mai multe consumuri ale clienților sau producții de energie electrică pentru vânzare, cumpărare sau licitație pe orice piață de energie electrică;

"agregator independent" înseamnă un participant la piață care efectuează o agregare care nu este afiliată furnizorului clienților săi

PRINCIPALELE AMENDAMENTE

“Article 12 Right to switch [] and rules on switching-related fees

1. Member States shall ensure that a customer wishing to change suppliers or ~~electricity undertakings~~ market participant engaged in aggregation, while respecting contractual conditions, is entitled to such a change within a maximum of three weeks ~~of notifying their electricity service provider~~. By no later than 2025, the technical process of switching supplier shall take no longer than 24 hours and shall be possible on any working day, unless a Member State concludes there is a negative cost–benefit analysis.”

“Articolul 12 Dreptul la schimbare [] și regulile privind taxele legate de schimbare

(1) Statele membre se asigură că un client care dorește să schimbe furnizorii sau participanții la piețele de energie electrică angajați în agregare, cu respectarea condițiilor contractuale, are dreptul la o astfel de modificare în termen de cel mult trei săptămâni. Nu mai târziu de 2025, procesul tehnic de schimbare a furnizorului durează cel mult 24 de ore și este posibil în orice zi lucrătoare, cu excepția cazului în care un stat membru conchide că există o analiză cost-beneficiu negativă.”

PRINCIPALELE AMENDAMENTE

“Article 12 Right to switch [] and rules on switching-related fees

2. Member States shall ensure that at least household customers, microenterprises and small enterprises are not charged any switching-related fees.”

“Articolul 12 Dreptul la schimbare [] și regulile privind taxele legate de schimbare

2.Statele membre se asigură că cel puțin consumatorilor casnici, microîntreprinderilor și întreprinderilor mici nu le sunt percepute taxe legate de schimbare.”

PRINCIPALELE AMENDAMENTE

“Article 12 Right to switch [] and rules on switching-related fees

3. By way of derogation from paragraph 2, Member States may choose to permit suppliers or ~~electricity undertakings~~ market participants engaged in aggregation to charge contract termination fees to ~~household customers, microenterprises and small enterprises~~ willingly terminating fixed term, ~~or fixed price~~ supply contracts before their maturity, as long as such fees are clearly communicated to the customer upfront, and such fees are part of a contract that the customer has willingly entered into ~~such contract~~. Such fees [] shall ~~[only be charged]~~ where it is ~~demonstrated on average, by the suppliers or electricity undertakings engaged in aggregation,~~ [] ~~that the [customers receive a demonstrable advantage from these contracts. In addition, such fees shall]~~ be proportionate and not exceed the average direct economic loss per customer to the supplier or ~~electricity undertaking~~ market participant engaged in aggregation of the customer terminating the contract, including ~~foregone hedging costs and the costs of any bundled investments or services already provided to the customer as part of the contract.~~”

PRINCIPALELE AMENDAMENTE

“Articolul 12 Dreptul la schimbare [] și regulile privind taxele legate de schimbare

(3) Prin derogare de la alineatul (2), statele membre pot opta să permită furnizorilor sau participanților la piață angajați în agregare să perceapă taxe de incetare înainte de termen a contractelor clienților, care încheie voluntar contracte de furnizare cu preț fix, comunicate în mod clar clientului în avans, iar aceste taxe fac parte dintr-un contract în care clientul a intrat de buna voie. Aceste taxe sunt proporționale și nu depășesc pierderile economice directe pentru furnizorul sau participantul la piață angajat în agregarea ca urmare a încetării contractului de către client, inclusiv costurile oricăror investiții sau servicii cumulate deja furnizate clientului ca parte a contractului.”

PRINCIPALELE AMENDAMENTE

“Article 15 Active customers

1. Member States shall ensure that final customers:

(a) are entitled to generate, store, consume and to sell, self-generated electricity in all [organised] electricity markets either individually, or through aggregation [] including through power purchase agreements and electricity undertakings, ~~their production of electricity without being subject to [disproportionately burdensome] discriminatory technical and administrative requirements, procedures and charges [];~~”

“Articolul 15 Clientii activi

1. Statele membre se asigură în legătura cu clienții finali ca:

(a) au dreptul să producă, să stocheze, să consume și să vândă energie electrică auto-generată pe toate piețele de energie electrică fie individual, fie prin agregare, inclusiv prin acorduri de achiziție a energiei, fără a face obiectul unor cerințe tehnice și administrative, proceduri și taxe discriminatorii;”

PRINCIPALELE AMENDAMENTE

“Article 15 Active customers

1. Member States shall ensure that final customers:

(c) shall be financially responsible for the imbalances they cause in the electricity system. To this extend they shall be balance responsible parties or shall delegate their balance responsibility in accordance with Article 4 of the [*Electricity Regulation*].”

“Articolul 15 Clientii activi

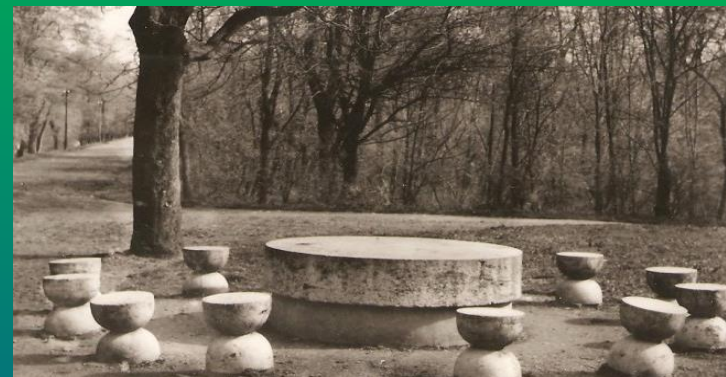
1. Statele membre se asigură în legatura cu clienții finali ca:

(c) sunt responsabili financiar pentru dezechilibrele pe care le produc în sistemul de energie electrică. În acest sens, aceștia sunt părți responsabile pentru echilibrare sau își deleagă responsabilitatea privind echilibrul în conformitate cu articolul 4 din Regulamentul [privind energia electrică].”

CONCLUZII

- Piețele de energie electrică includ **piețele extrabursiere și bursele de energie electrică** pentru tranzacționarea energiei, a capacității, a echilibrării și a serviciilor auxiliare în toate intervalele de timp, inclusiv piețele forward, ziua următoare și intra-zilnică
- Consumatorul activ poate să vândă energia electrică produsă de el **pe oricare din piețele de energie electrică**
- Statele membre pot opta, în anumite condiții, să permită furnizorilor sau participanților la piață angajați în agregare să perceapă clienților taxe de încetare înainte de termenul contractelor, cu excepția clienților casnici, microintreprinderilor și întreprinderilor mici,
- Nu mai târziu de **2025**, procesul tehnic de schimbare a furnizorului durează cel mult **24 de ore și este posibil în orice zi lucrătoare**, cu excepția cazului în care un stat membru conchide că există o analiză cost-beneficiu negativă

**‘Bine facut inseamna mai bine decat bine zis’
Benjamin Franklin (1706-1790)**

Va multumesc!

**Dana Cănea,
Email: dana.canea@afeer.ro**